

ข่าวมหาวิทยาลัยมหิดล

โทร. 0-2849-6208-10 งานสื่อสารองค์กร กองบริหารงานทั่วไป สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

999 ถ. พุทธรณีสาย 4 ต. ศาลายา อ. พุทธรณีสาย จ. นครปฐม 73170 โทรสาร 0-2849-6222 e-mail:opmupr@mahidol.ac.th

ม.มหิดลรวมพลังสนับสนุนการทำหมันยุงลายลดไข้เลือดออก

๒ พฤษภาคม ๒๕๕๙

วันนี้ เวลา ๑๒.๐๐ น. ณ ห้อง VIP ชั้น ๕ สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ศาสตราจารย์คลินิก นายแพทย์ อุดม คชินทร อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานในการแถลงข่าวความก้าวหน้าของโครงการทำหมันยุงลายเพื่อลดไข้เลือดออกของมหาวิทยาลัยมหิดล โดยให้ข้อมูลว่า มหาวิทยาลัยมหิดลได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย โดยมี ศาสตราจารย์ ดร. ยงยุทธ ยุทธวงศ์ อดีตรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นประธานที่ประชุม เพื่อสนับสนุนการใช้วิธีทำหมันยุงในการควบคุมยุงลาย ซึ่งจะมีผลลดโรคไข้เลือดออก รวมทั้งลดโรคอื่นๆ ที่นำโดยยุงลาย ได้แก่ โรคไข้ปวดข้อยุงลาย หรือโรคไข้ชิคุนคุนยา โรคไข้ชีกา และโรคไข้เหลือง ไปพร้อมๆกัน โดยมีผู้แทนจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ และสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งกรมควบคุมโรค และกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ร่วมประชุมด้วย

ในการประชุมนี้ผู้บริหารจากทบวงการปรมาณูระหว่างประเทศ (ไอเออีเอ) ประเทศออสเตรเลีย และผู้เชี่ยวชาญในด้านการควบคุมยุงจากประเทศสวีเดน ได้เดินทางมาร่วมประชุมปรึกษาหารือด้วย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือในการดำเนินการโครงการทำหมันยุงลายในประเทศไทยให้เป็นรูปธรรม โดยที่ปัจจุบันโครงการนำร่องเพื่อทำหมันยุงลายในประเทศไทยได้รับทุนสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมหิดล ทบวงการปรมาณูระหว่างประเทศ (ไอเออีเอ) ประเทศออสเตรเลีย และศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (ไอดีอาร์ซี) ประเทศแคนาดา โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมในการลดความเสี่ยงต่อโรคที่นำโดยพาหะ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีสวนยางพาราหรืออยู่ใกล้สวนยางพาราซึ่งเป็นแหล่งที่มียุงพาหะนำโรคจำนวนมาก

นอกจากนี้ ทบวงการปรมาณูฯ มีความสนใจที่จะให้การสนับสนุนเพื่อขยายผลการทำหมันยุงลายไปในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยและประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งนอกจากจะช่วยลดจำนวนผู้ป่วยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ยังจะช่วยลดจำนวนนักท่องเที่ยวที่ป่วยเป็นไข้เลือดออกและกลับไปแพร่เชื้อในประเทศของตนอีกด้วย การลดความเสี่ยงต่อโรคที่นำโดยยุงพาหะในแหล่งท่องเที่ยวจะช่วยเพิ่มรายได้ของประเทศจากการท่องเที่ยว โครงการต่อยอดเพื่อทำหมันยุงลายในแหล่งท่องเที่ยวนี้ มีแผนที่จะดำเนินการในพื้นที่วิจัยของม.มหิดลที่เคยได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากหลายหน่วยงานในต่างประเทศ ได้แก่ ไอดีอาร์ซี และ ซีต้า ประเทศแคนาดา และออสเตรเลีย ประเทศออสเตรเลีย เป็นต้น ในเบื้องต้นนี้ทบวงการปรมาณูฯ ได้บริจาคเครื่องมือที่จะใช้ในการฉายรังสีเพื่อทำหมันยุงให้กับประเทศไทย ซึ่งมีมูลค่ารวมการติดตั้งเป็นจำนวนเงินประมาณ ๓๕ ล้านบาท

ศูนย์วิจัยเพื่อความเป็นเลิศ พาหะและโรคที่นำโดยพาหะ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดย กลุ่มวิจัยของ รองศาสตราจารย์ ดร. ปัทมาภรณ์ กฤตยพงษ์ ได้พัฒนาสายพันธุ์ที่ต้านเชื้อไวรัสไข้เลือดออกและเชื้อไวรัสไข้ชิคุนคุนยาได้สำเร็จ โดยใช้วิธีการทางเทคโนโลยีชีวภาพ ฉีดเชื้อแบคทีเรียร่วมอาศัยสกุลไวบาเกีย ๒ สายพันธุ์ซึ่งสกัดได้จากยุงลายสวนเข้าไปในยุงลายบ้าน หากปล่อยยุงลายบ้านตัวผู้ที่พัฒนาแล้วนี้ออกไปสู่ธรรมชาติ ยุงลายบ้านตัวผู้เหล่านี้จะไปผสมพันธุ์กับยุงลายบ้านตัวเมียในธรรมชาติ ทำให้ยุงลายบ้านตัวเมียในธรรมชาติเป็นหมัน และลดจำนวนยุงลายบ้านที่เป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออกลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งจะมีผลให้ผู้ป่วยไข้เลือดออกลดลงด้วย การทำหมันยุงลายแนวใหม่นี้จะทำได้ถึง ๒ ขั้นตอนเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและมีความปลอดภัยมากที่สุด โดยนำยุงลายบ้านตัวผู้สายพันธุ์ที่พัฒนาแล้วมาทำการฉายรังสีปริมาณอ่อนก่อนปล่อยสู่ธรรมชาติ เพื่อให้ตัวมันเองเป็นหมันด้วย และไม่สามารถแพร่พันธุ์ในธรรมชาติได้ ถึงแม้จะผสมพันธุ์กับยุงลายบ้านตัวเมียสายพันธุ์ที่พัฒนาแล้วเหมือนกันก็ตาม นอกจากนี้หากยุงลายบ้านตัวเมียสายพันธุ์ที่พัฒนาแล้วหลุดออกไปในธรรมชาติ ก็จะไม่สามารถนำเชื้อไข้เลือดออกและเชื้อไข้ชิคุนคุนยาสู่คนได้ การทำหมันยุง ๒ ขั้นตอนนี้จะไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ เนื่องจากยุงลายบ้านสายพันธุ์ที่พัฒนาแล้วซึ่งถูกปล่อยสู่ธรรมชาติจะตายภายใน ๒ - ๓ สัปดาห์ และไม่แพร่พันธุ์ต่อเนื่องจากเป็นหมัน

วิธีการทำหมันยุงแนวใหม่นี้ยังไม่มีมีการดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในประเทศใดมาก่อน โดยเฉพาะกับยุงลายบ้าน ขณะนี้ ม.มหิดลกำลังอยู่ระหว่างการเพิ่มจำนวนยุงลายบ้านสายพันธุ์ที่พัฒนาใหม่ ซึ่งเฉพาะยุงลายบ้านตัวผู้ที่กินแต่น้ำหวานและไม่กินเลือดเท่านั้นที่จะถูกคัดเลือกเพื่อนำไปฉายรังสีในปริมาณอ่อนก่อนปล่อย ทีมนักวิจัยคาดว่าจะสามารถปล่อยยุงลายบ้านตัวผู้ที่ถูกทำหมัน ๒ ขั้นตอนแล้วในโครงการนำร่องเพื่อลดจำนวนยุงลายบ้านในธรรมชาติ ณ ตำบลหัวสำโรง อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นที่แรกของโลกภายในปลายเดือนพฤษภาคมปีนี้
